

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.194/2025/10.

A tanács tagjai:

Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Kovács Eszter Ügyvédi Iroda (cím; ügyintéző: dr. Kovács Eszter ügyvéd)

A II. rendű alperes:

alperes2 (cím1)

Az alperes képviselője:

Litresits Ügyvédi Iroda (cím2; ügyintéző: dr. Litresits András ügyvéd)

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A csatlakozó felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Győri Ítélőtábla Pf.II.20.087/2024/12.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Veszprémi Törvényszék 5.P.20.523/2023/27/I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a per főtárgya és a perköltség tekintetében hatályában fenntartja.

Az illeték viselése tekintetében a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és arra kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 154.000 (százötvennégyezer) forint meg nem fizetett kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó-és vámhatóság illetékbevételi számlájára 35.000 (harmincötezer) forint meg nem fizetett csatlakozó felülvizsgálati illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

A Kúria kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 196.850 (százkilencvenhatezer-nyolcszázötven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes vállalkozó, elnöke a veszprémi név²nek, valamint a 2023. szeptember 6-án bírósági nyilvántartásba vett, politikai besorolású név¹ elnökségi tagja. A 2019. évi önkormányzati választások során a felperes polgármesterjelölt volt, azonban a jelöléstől visszalépett.

[2] A II. r. alperes város¹ben közeleti tevékenységet folytat, név³ képviselő-testületének tagja, az önkormányzat Pénzügyi és Költségvetési Bizottságának elnöke.

[3] A név programsorozat egyik rendezvényhelyszíne volt, a város¹ belvárosában hosszú évekig parlagon hevert területen kialakított, 5000 fő látogató befogadására alkalmas, 2023. május 5-én átadott „név⁴” KultúrPark elnevezésű közösségi helyszín. A helyszínrre vonatkozó projekt a helyszín okán élénk közeleti vitát eredményezett város¹ben, arról a felperes is sokat írt a Facebookon.

[4] Az „portál neve¹” megnevezésű nyilvános Facebook portál az név¹ oldala, amelyet a felperes is jogosult kezelni, moderálni. Ezen társadalmi szervezet közössége Facebook

csoportként már korábban, az egyesületi nyilvántartásba vételt megelőzően is működtette az oldalt.

[5] A II. r. alperes létrehozott az interneten egy saját Facebook oldalt, amelyet maga szerkeszt, moderál, az a névvel együtt él.

[6] Ezen oldalon 2023. augusztus 3-án megosztottak egy, a név⁴ hasznosításával, annak esetleges beépítésével kapcsolatos szavazásról készült írást a II. r. alperes egyik önkormányzati képviselőtársától, amely írást a képviselőtárs megosztott a II. r. alperessel, aki azt tovább osztotta a saját Facebook oldalán.

[7] A II. r. alperes kísérszöveggel látta el képviselőtársa bejegyzését: „Jó lenne megismerni a vélemények közül minél többet. Már csak azért is, mert a városvezetésnek már van konkrét elképzelése, és ebben az ügyben (az eddigi tapasztalatok alapján) nem akarnak konzultálni. Nekem nem tetszik, hogy lakópark legyen ezen az értékes zöldfelületen. Egy pihenőparkra (ahol néha színvonalas rendezvények is vannak) ahol bőven van lehetőség a kikapcsolódásra, sokkal nagyobb szüksége lenne város¹nek”.

[8] Erre a bejegyzésre érkezett 2023. augusztus 3-án a II. r. alperes Facebook oldalára név⁵ I. r. alperes felhasználótól a következő bejegyzés: „felperes minimum 500 milliót lopott a név⁴ kapcsán – neki börtönnek jó lesz!”.

[9] A II. r. alperes szinte azonnal észlelte ezt a hozzászólást, és arra közvetlenül reagált: „Ez súlyos vád. Mire alapozza ezt az állítást név⁵?”, amelyre név⁵ azt a választ adta: „Itt hosszú kifejtteni. A feljelentést megtettem. Egy másik feljelentés kapcsán tegnap hívott a nyomozó a rendőrségről. Alapozok és építék”.

[10] A felperes 2023. augusztus 8-án az „portál nevel” megnevezésű Facebook oldalon bejegyzést tett közzé: „Kedves város¹liek!” megszólítással. Ebben többek között arról írt, hogy kezdenek bizalmatlanságot ébresztteni ellenzéki vezetők azokban, akik a felperest támogatnák indulásában, amelynek egyik jele, hogy már elkezdtek a lejárató manővereiket a baloldali ellenzékiek, amellyel azonban nem kizárólag az ellenzéki pártok döntéshozóit befolyásolják, hanem az ő életét is, amit nem igazán szeretne. Leírta azt, hogy fia osztálytársának nagymamája kérdezte apósától, hogy tényleg börtönbe zárják-e őt, illetve idővel hozzá is egyre több helyről eljutott a hír, hogy alperes² oldalán mit lehet olvasni. Kifejtette, hogy a hírportál¹, valamint a alperes² Facebook oldaláról készült felvételeken található szövegek rágalmazásnak minősülnek és nem csak a rágalmazó vonható felelősségre, hanem annak terjesztője is, illetve az arra felületet biztosító oldal szerkesztője, adminisztrátora, hiszen ő felel az oldalon megjelenő tartalmakért, azon a jogellenes tartalmak kiszűrése az ő feladata, de erre vonatkozóan az ítéletet majd a bíróságon meghozzák.

[11] A II. r. alperes észlelte a felperes ezen bejegyzését, ezt követően hozzáférhetetlenné tette a képviselőtársa posztjával kapcsolatban általa a saját Facebook oldalára készített induló bejegyzést és azzal együtt az összes ahhoz fűzött kommentet, így a felperes által a jelen perben vitatott bejegyzést is, ezen időponttól azok nem láthatóak a II. r. alperes Facebook oldalán.

[12] A felperes 2023. augusztus 14-én büntető feljelentést tett név⁵ I. r. alperes és a II. r. alperes ellen azzal, hogy név⁵ alperes² posztja alatt rágalmazó és a nagy nyilvánosságra tekintettel becsületsértő kijelentést tett. A II. r. alperes pedig mint az oldal szerkesztője, felel az ott megjelent tartalmakért. A feljelentés tartalma szerint a rágalmazó tartalmat nem törölték, sőt, a II. r. alperes részéről alákérdezőssel a megjelenések számát növelték és fokozták annak hatását. A Veszprémi Járásbíróság a 2024. január 8-án kelt 7.B.1539/2023/3. számú végzésében megszüntette a II. r. alperessel szemben rágalmazás vétsége miatt indult büntetőeljárást azzal, hogy a terhére rótt cselekmény nem bűncselekmény. A megszüntető határozatot a Veszprémi Törvényszék helybenhagyta.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[13] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy a II. r. alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa fenntartott és adminisztrált Facebook oldalon 2023. augusztus 3-én teret biztosított az I. r. alperes azon sértő, lejárató tényállításának, hogy „felperes minimum 500 milliót lopott a név4 kapcsán – neki börtönnek jó lesz!” és ezáltal lehetőséget teremtett a jóhírnevet sértő kitétel mások általi megismerésére. Kérte a II. r. alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására, a beazonosított Facebook kiírás eltávolítására, kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, illetve elégtétel adásaként arra kérte kötelezni, hogy az ítélet rendelkező részét kommentár nélkül tegye közzé saját, valamint a felperes Facebook oldalán legkevesebb egy év időtartamban. Kérte a II. r. alperes kötelezését 581.900 Ft sérelemdíj és annak törvényes mértékű kamata megfizetésére. A sérelemdíj összegét egy havi bruttó átlagbér összegében kérte megállapítani azzal, hogy a sérelemdíj összege bizonyítást nem igényel.

[14] A felperes a II. rendű alperes azon magatartását tartotta jogsértőnek, hogy az I. r. alperes sértő, valótlan tényállítást híresztelt azzal, hogy az általa felügyelt és adminisztrált Facebook oldalon a hamis tényállításnak helyet biztosított.

[15] A felperes keresetében annak jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (2) bekezdését, 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdés a)–d) pontjait, valamint a 2:52. § (1)–(3) bekezdéseit, a Ptk. 2:53. §-át, 6:48. § (1) bekezdését és 6:532. §-át jelölte meg.

[16] A II. r. alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Az I. r. alperesnek tulajdonított hozzászólásból az első fordulatot (500 milliót ellopása) tényállításnak, a „neki börtönnek jó lesz” fordulatot pedig véleménynyilvánításnak minősítette azzal, hogy a két fordulat együtt egy közéleti kérdésben megfogalmazott véleménynyilvánításnak tekintendő. Álláspontja szerint közügyben kinyilvánított véleményről van szó, a felperes közéleti szereplőnek minősül, az őt ért bírálat, értékítélet a főszabály szerint nem lehet alapja jogi elmarasztalásnak. Az II. rendű alperes vitatta a Facebook oldalán történő kommentelés tekintetében a felelősségét azzal, hogy azonnal felhívta a kommentelő figyelmét arra, hogy a hozzászólása súlyos vádat tartalmaz és amint észlelte, hogy a felperes a hozzászólás miatt jogi lépéseket fontolgat, elérhetetlenné tette a bejegyzést.

[17] Az elsőfokú bíróság név5 I. r. alperessel szemben a rá vonatkozó kereseti kérelemmel egyező tartalmú bírósági meghagyást bocsátott ki, 5.P.20.523/2023/6. szám alatt, amely 2023. december 2-án jogerőre emelkedett.

Az első- és másodfokú ítélet

[18] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és a felperest a II. r. alperes javára perköltség megfizetésére, valamint a meg nem fizetett illeték megfizetésére kötelezte.

[19] Ítéletének indokolásában hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság PK12. és PK13. számú állásfoglalásaira, az Alkotmánybíróság számos határozatára, {30/1992. (V. 26.) AB határozat;

36/1994. (VI. 24.) AB határozat; 57/2001. (XII. 5.) AB határozat; 7/2014. (III. 7.) AB határozat Indokolás [23], [45]; 5/2015. (II. 25.) AB határozat, Indokolás [28]; 14/2017. (VI. 30.) AB határozat, Indokolás [26]-[27]; 3001/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [20]-[21]; 3145/2018. (V. 7.) AB határozat}, amelyek alapján arra a következtetésre jutott, hogy kereset alapjául szolgáló közlés közügyet érintő kérdésben való megszólalást, álláspontot tükrözött, ezáltal a közügyek szabad vitatásával összefüggésben álló magasabb szintű védelem alatt áll, mert városban az ún. név4-projekt, illetve ezen terület lehetséges hasznosításának kérdése közérdeklődésre tartott számot, ebben közéleti vita alakult ki. A felperes ennek a vitának a részesévé vált, a témában maga is rendszeresen megnyilvánult. Az elsőfokú bíróság szerint így a felperes egyedi közszereplővé vált, ezért a személyét ért kritikai megjegyzéseket az átlagosnál fokozottabban kell tűrnie.

[20] A konkrét bejegyzés – amelyet a II. r. alperes a közzététellel híresztelt – tartalmaként annak első fordulatát tényállításként (lopás), második fordulatát pedig véleménynyilvánításként (a felperesnek ezért börtön jár) értékelte.

[21] Az első fordulat kapcsán kifejtette, hogy az alkalmas volt a felperes személyének lejárata, ugyanakkor a második fordulat a kritika megengedett határain belül maradt.

[22] Ezt követően azt vizsgálta, hogy a II. r. alperes felelősséggel tartozik-e komment tartalmáért. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) gyakorlatára is figyelemmel összességében arra a következtetésre jutott, hogy a versengő jogok közötti érdek mérlegelés helyes eredménye az, hogy a kommentek esetében nem alkalmazható az objektív felelősség, amely szerint a jogsértő hozzászólásokért való felelősség akkor is fennáll, ha azokat azonnal vagy észszerű időben eltávolítják. Elegendőnek találta az ún. értesítési-eltávolítási eljárás alkalmazását, amely szerint a Facebook oldal üzemeltetője főszabály szerint a kommentek tartalmáért csak akkor tehető felelőssé, ha a jogsértő tartalmakat kérés ellenére sem távolítja el. Visszautalt az EJEB ítélkezési gyakorlatára annyiban, hogy a jogsértés ténye nem azonosítható a személyiségi jogot sértő komment megjelenésével, a technikai lehetőségek adottak ahhoz, hogy az úgynevezett értesítési-eltávolítási rendszer működtetésével minden érintett jogainak és érdekeinek kiegyensúlyozása megtörténjen.

[23] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság úgy döntött, hogy a közszereplő politikus II. r. alperes automatikusan, objektív módon azon okból nem felelős a megjelent komment tartalmáért, mert a maga részéről a II. r. alperes az elsőfokú bíróság szerint ellenőrzést gyakorolt a komment felett és amint észlelte, hogy a felperes sérelmezi az I. r. alperes hozzászólását, azt haladéktalanul eltávolította, vagyis működött az értesítési-eltávolítási rendszer, a 2023. augusztus 3-i megjelenéshez képest a bejegyzés 2023. augusztus 8-án, észszerű időben eltávolításra került. Az ítélkezési gyakorlatot ebben a körben úgy összegezte, hogy az nem kívánja meg az azonnali monitorozást és eltávolítást, releváns mérceként definiálja az eltávolítás körében a sértett általi jelzést.

[24] Az elsőfokú bíróság mellőzte a felek által előterjesztett bizonyítási indítványok teljesítését szükségtelenség okán, mert a jogkérdés álláspontja szerint a rendelkezésre álló adatok alapján elbíráható volt.

[25] A perköltség körében a II. r. alperes által érvényesített 1.124.210 forint ügyvédi munkadíjat mérsékelte és annak összegét 616.210 forintban állapította meg (571.500 forint ügyvédi munkadíj és 44.710 forint készkiadás megállapításával).

[26] A kereseti illeték nagyságát oly módon állapította meg, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés b) pontja szerint az általános pertárgyértéket kell alkalmazni (600.000 forint), ehhez kell hozzáadni a felperes által érvényesített sérelemdíjat, ezáltal a pertárgyértékét 1.181.900 forintban határozta meg és ehhez igazította a fizetendő illeték nagyságát.

[27] A felperes fellebbezése és a II. r. alperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, a felperes által a II. r. alperes számára fizetendő elsőfokú perköltség 618.067 forintra emelte fel. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II. r. alperesnek 169.333 másodfokú perköltséget. Mellőzte a felperes 70.900 Ft kereseti illeték megfizetésére kötelezését, egyidejűleg arra kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 214.914 forint kereseti és 286.552 forint fellebbezési illetéket.

[28] A II. r. alperest egyidejűleg 20.320 forint csatlakozó fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte.

[29] A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését nem találta alaposnak, az alperes csatlakozó fellebbezését csak igen kis mértékben találta alaposnak. A tényállást kiegészítette azzal, hogy a felperes már 2023 áprilisában bejelentette, hogy 2024-ben ismételten indulni fog polgármesterjelöltként, ez meg is történt, és 2024 júniusában a szavazatok 17%-át kapta meg, és kompenzációs listán a város képviselő-testületének tagjává vált.

[30] A másodfokú bíróság megállapítása szerint az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel azt, hogy a felperes helyi politikai közszereplőnek minősül, attól függetlenül, hogy a perbeli közlés megjelenésekor nem töltött be semmilyen választott tisztséget vagy hivatalt.

[31] Helyesnek minősítette az elsőfokú bíróság azon megállapítását is, hogy a közlés a felperest közszereplői minőségében érintette és a közlés maga a közügyek szabad vitatásával áll összefüggésben.

[32] A másodfokú bíróság ugyanakkor csak részben értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy a perbeli közlés tényállításnak vagy véleménynek minősül. Kiemelte, hogy személyiségi jogi perben annak megítélésénél, hogy a kifogásolt közlés tényállításnak vagy véleménynek minősül, nem elegendő a formális megjelenés értékelése, tekintettel kell lenni a szövegösszefüggésekre és az eset összes körülményére is.

[33] Kiemelte az Alkotmánybíróság határozatai alapján azt, hogy védelem alá tartozhat a kritika túlzó, meghökkenítő megfogalmazása is, még akkor is, ha a túlzás esetleg ténybeli kérdést is érint. A másodfokú bíróság az összes körülmény mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy összességében a perbeli közlés arra utalt, hogy az I. r. alperes – bár kétségkívül sarkosan és provokatív hangnemben – a felperesnek a név4-projekthez kötődő tényleges vagy vélt szerepét kritizálta. A másodfokú bíróság szerint a komment viszonylag új műfajnak tekinthető, mely az olvasónak az adott hírrel kapcsolatosan keletkezett bármiféle gondolatát tartalmazhatja – az ilyen típusú közlésekkel szemben nem emelhető követelményként, hogy az adott írásból levont okszerű következtetést tartalmazzanak, csupán azt, hogy formailag a társadalmilag elfogadott szóhasználat, szófordulatokkal, kifejezésekkel éljen, valamint kifejezőmódjában ne legyen sértő, megalázó. Álláspontja szerint az I. r. alperes mint a komment szerzője, tulajdonképpen azt fejezte ki, hogy a városi helyi gazdasági, pénzügyi élet egyik ismert személyisége (felperes) esetleg börtönbüntetést érdemelne, ez pedig olyan kritikai megnyilvánulás, amit bárki megtehet. A kifejtett vélemény komolyságát, megalapozottságát megkérdőjelezi egyébként a közlés közege, valamint az is, hogy abban semmilyen konkrétum nem szerepel, alapvetően érzelmi típusú megnyilvánulás. A másodfokú bíróság szerint a nyilvánosság viszonylag szűkebb köréhez jutott el a közlés, az egy köznapis szóhasználat keretein belül történt. A kialakult ítélkezési gyakorlat szerint a „lopás” kifejezés szövegösszefüggésében értelmezve nem a Btk. tényállását kimerítő konkrét bűncselekmény elkövetésére vonatkozó állítás, hanem a közéleti vitákban gyakran elhangzó és a társadalmilag kialakult közfelfogás szerint is a közpénzek helytelenített, a társadalom számára kárt okozó felhasználására vonatkozó minősítés, ezáltal erőteljesen megfogalmazott vélemény.

[34] A másodfokú bíróság az érdekmérlegelés elvégzését követően arra a következtetésre jutott, hogy a közügyben történő vita lefolytatásához fűződő érdek a konkrét esetben megelőzte a közszereplő felperes személyiségi jogai védelméhez fűződő érdekét, a II. r. alperes Facebook oldalán megjelent, a per tárgyát képező kitétel a helyi közéleti vita körébe tartozó témában nem lépte túl a szabad véleménynyilvánítás megengedett határait.

[35] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy az elsőfokú bíróságnak a keresetet elutasító döntése indoklásához képest eltérő indokkal történő helybenhagyás okán nincs érdemi jelentősége annak a kérdésnek, hogy a II. r. alperes felel-e az általa közzétett internetes komment tartalmáért. Ezzel együtt megjegyezte, hogy az ezzel kapcsolatos objektív felelősséghez képest a legújabb bírói gyakorlat elmozdulást mutat. Az állított eljárásjogi szabálysértésekkel kapcsolatban megállapította, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan mellőzte a felajánlott tanúbizonyítást és a közösségi média-szakértő bevonására irányuló indítványt.

[36] A II. r. alperes csatlakozó fellebbezése kapcsán részletesen foglalkozott a II. r. alperest megillető perköltség összegével, amelynek jelentős részét az ügyvédi munkadíj tette ki.

[37] Ennek körében elemezte a II. r. alperesi képviselő által csatolt ügyvédi megbízási szerződést, annak a sikerdíjra vonatkozó elemeit. Álláspontja szerint együttesen kell értelmezni a megbízási díj vonatkozásában a szabad megállapodás lehetőségét, illetve az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 30. § (3) bekezdését, amely a sikerdíj iránti igény bíróság előtti érvényesíthetőségét részben kizárja.

[38] A másodfokú bíróság a II. r. alperes ügyvédi munkadíját 618.067 forintban állapította meg, az áthárítható elsőfokú ügyvédi munkadíjat ebben az összegben megjelölve. A II. r. alperes másodfokú perköltségét illetően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a II. r. alperes által felszámított 254.000 forint ügyvédi munkadíj 2/3-a számolható el, az Ütv. 30. § (3) bekezdésére figyelemmel (sikerdíjként az érvényesített összeg 2/3-a számolható el).

[39] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a pertárgy értékét és ehhez képest a meg nem fizetett elsőfokú illeték nagyságát. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az általános pertárgyértékkel kell számítani valamennyi jogkövetkezmény alkalmazása iránt előterjesztett keresetet (jogsértés megállapítása, abbahagyása, további jogsértéstől eltiltás, elégtételadás, sérelemdíj, közlemény eltávolítása). A pertárgyértékét ezek alapján 5×600.000 forint, + 581.900 forint = 3.581.900 forintban határozta meg. A II. r. alperes csatlakozó fellebbezésében vitássá tett követelésrész értékét 508.000 forintban, ennek alapján a csatlakozó fellebbezés illetékét 20.320 forintban határozta meg.

A felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[40] A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet, a II. r. alperes pedig csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

[41] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a „jogszabályoknak megfelelő határozat” meghozatalát, azaz a keresettel egyező tartalmú marasztaló ítélet meghozatalát kérte. Másodlagosan pedig a hatályon kívül helyezés mellett az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[42] Megsértett jogszabályként megjelölte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdését és a Ptk. 2:45. § (2) bekezdését. Jogi álláspontja szerint azt az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a sérelmezett kitétel alkalmas a felperes jóhírnevének rombolására, személyével kapcsolatban súlyos büntetőjogi tartalmú vádat fogalmaztak meg. A másodfokú bíróság ugyanakkor álláspontja szerint tévesen ítélte meg a kifejezés egészét véleménynyilvánításként. A szövegkörnyezet értékelése során ugyanis nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény, hogy az I. rendű alperes a II. r. alperes közbe-kérdezését követően továbbra is bűncselekmény elkövetésére utalt, amikor azt állította, hogy a felperes hamis kft.-ket gyártott és ezáltal az névára biztosított közpénzeket fordított magáncélra, „tett el” abból. Ez nem csupán érzelmes vélemény, a másodfokú bíróság a közlés egészét félreértette.

[43] A véleménynyilvánítás lehetőségeit illetően nyomatékkal hivatkozott arra, hogy ő maga nem minősül közszereplőnek, a komment megjelenésének időpontjában semmiképpen sem. Nem volt tekinthető a gazdasági élet aktív szereplőjének sem, közhatalmat pedig végképp nem gyakorolt. Arra is utalt, hogy a jogsértést rövid úton jelezni a II. r. alperes felé nem tudta, tekintettel arra, hogy le volt tiltva a II. r. alperes Facebook oldaláról. Előadta azt is, hogy valóban közérdekű volt a vita a név4 elnevezésű helyszín további sorsáról, e vitában azonban ő gyakorlatilag nem vett részt.

[44] A felperes hangsúlyozta, hogy őt a hozzászólásban konkrét bűncselekménnyel vádolták meg, ehhez képest a személyiségi jogai kerülnek érdekmérlegelés esetén helyesen az „első helyre”, nem pedig a közügyi vita, amelynek alapja hamis tényállítás nem lehet. A hamis tényállítás nem minősül jogilag védett értéknek. Arra is utalt a másodfokú bíróság indokolásával szemben, hogy nem állnak rendelkezésre számára az azonnali cáfolat széles körű lehetőségei. Csak abban értett egyet a másodfokú bíróság ítéletének indokolásával, hogy a II. r. alperes felel az általa megjelenített kommentekért. A perköltség tekintetében előadta, hogy a pertárgyérték számításánál az elsőfokú bíróság álláspontja volt a helyes.

[45] Az alperes a csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a perköltség összegére vonatkozó megállapítást, illetve a másodfokú bíróság indokolását támadta. A perköltség körében kérte az elsőfokú eljárásra vonatkozó összeg felemelését 1.124.210 forintra. Megsértett jogszabályként a perköltség nagysága tekintetében a Pp. 81. §-át, 82. § (3) bekezdését, a peres eljárásban felszámítható ügyvédi díjakról szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. § (1) bekezdés a), b) pontját, (2) bekezdését, 3. § (2) bekezdését, az Ütv. 30. § (3) bekezdését jelölte meg. A II. r. alperes előadta, hogy a jogszabály értelmében jogosult volt ugyan sikerdíjat felszámítani, de ténylegesen ügyvédi munkadíjról volt szó, azért nevezték a megbízási szerződésben azt „sikerdíjnak”, mert megfizetésére csak utólagosan került sor. A II. r. alperes álláspontja szerint indokolatlan volt a perköltség mérséklése.

[46] A másodfokú bíróság indokolásával szemben előadta, hogy a kommentekért való objektív felelősségre vonatkozó érvelés nem helytálló.

[47] A II. r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a csatlakozó felülvizsgálati kérelemmel nem érintett rész kivételével a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte a tényállás helyes megállapítására és a bizonyítékok helyes értékelésére figyelemmel. Álláspontja szerint a felperes egyértelműen közszereplőnek minősül. A jelen peres eljárás nem más, mint a felperes polgármesteri kampányának része. Egyértelműen közügyről volt szó és ebben az esetben ennek vitatása elsőbbséget élvez a felperes személyiségi jogainak védelmével szemben. Álláspontja szerint a per eldöntése szempontjából nem elsődleges kérdés, hogy a Facebook oldal gazdája tartozik-e objektív felelősséggel a komment tartalmáért. Megjegyezte azt is, hogy a Kúria gyakorlata nem tart lépést a Facebook mint intézmény fejlődésével. Ez a fórum a legszélesebb vélemény-ütközés terepe. Az objektív

felelősségre vonatkozó álláspont képviselete gyakorlatilag „kiüresíti a közösségi média-élményt”.

A Kúria döntése és jogi indokai

[48] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét és az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét nem találta alaposnak az alábbiak szerint.

[49] A felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó rendkívüli, korlátozottan igénybe vehető fellebbviteli perorvoslat, amelynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozásra alapítottan van helye. Rendkívüli jogorvoslati jellegéből következően funkciója a kérelmet előterjesztett fél által állított jogsérelem elbírálása és megalapozottsága esetén annak orvoslása.

[50] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[51] Mindezekre figyelemmel a Kúriának a jelen ügyben arról kellett döntenie, hogy a jogalap hiányára hivatkozással a másodfokú bíróság megalapozottan utasította-e el a felperes keresetét, vagy megsértette az erre vonatkozó jogszabályokat és a Kúria gyakorlatát, illetve a csatlakozó felülvizsgálati kérelem kapcsán jogszabályt sértett-e az alperes javára megítélhető perköltség nagyságáról született döntésével.

[52] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A (4) bekezdés szerint a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.

[53] A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse és hogy abban őt senki ne gátolja. A (2) bekezdés szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 2:43. § d) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelentik különösen a becsület és a jóhírnév megsértése.

[54] A Ptk. 2:44. § (1) bekezdése szerint a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja; ez azonban nem járhat a magán- és a családi életének, valamint otthonának sérelmével. A (2) bekezdés szerint a közéleti szereplőt a közügyek szabad vitatásának körén kívül eső közléssel vagy magatartással szemben a nem közéleti szereplővel azonos védelem illeti meg.

[55] A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

[56] Miután a jelen esetben a sérelmezett közlés nem a II. r. alperes szerzőségéhez kapcsolódik, egyértelműen az volt megállapítható, hogy az I. r. alperes által írt szöveget saját személyéhez kapcsolódó Facebook oldalán a II. r. alperes közzétette, ezzel a vitatott kitétel híresztelése történt.

[57] A másodfokú ítélet jogi érvelésére figyelemmel elsőként azt a kérdést kellett megvizsgálni, hogy a kifogásolt komment összességében tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősül.

[58] Az Alkotmánybíróság több esetben rögzítette a védett véleménynyilvánítás köre meghatározásánál a szükséges alkotmányos szempontokat. A következetes alkotmánybírószági gyakorlat szerint az ilyen ügyekben a bíróságnak először abban a kérdésben kell döntenie, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, a közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Az alkotmányos teszt alapján a bíróságnak a második lépésben azt kell eldöntenie, hogy a közlés tényállításnak vagy értékítéletnek minősül-e. A közügyeket érintő értékítéletek szabad folyása biztosított, hiszen a tényállításokkal szemben az értékítéletek közös sajátossága, hogy igazságtartalmuk nem ellenőrizhető és nem igazolható. Az Alkotmánybíróság azt is rögzítette, hogy a véleményszabadság határa a mások emberi méltóságából fakadó becsület- és jóhírnév védelme. A véleményszabadság már nem nyújt védelmet az olyan öncélú, a közügyek vitatásának körén kívül eső, így a magán- vagy családi élettel kapcsolatos közlésekkel szemben, amelyek célja a pusztá megalázás, illetve a bántó vagy sértő kifejezések használata vagy más jogsérelem okozása. Ezen kívül nem védelmezi a közéleti vitában kifejtett véleményt sem, ha az abban megfogalmazottak az emberi méltóság korlátozhatatlan magját sértik, így az emberi státusz nyilvánvaló és súlyos becsmérlésében öltönek testet {3329/2017. (XII. 8.) AB határozat Indokolás [30], [31], [32]}.

[59] Ezen elemek részletezését tartalmazza az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozata. A határozat indokolása értelmében annak meghatározásánál, hogy a közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e az adott kitétel, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben, elsődlegesen a közlés megjelenésének módját, körülményeit és a vélemény tárgyát, kontextusát szükséges figyelembe venni. Így a közlést érintően vizsgálni kell a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, illetve az arra érkező reakciókat és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. További szempontként szükséges értékelni a kijelentés tartalmát, stílusát, illetve a közlés aktualitását, valamint célját. Amennyiben a körülmények értékelésével az állapítható meg, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, úgy a közlés automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb oltalmat élvezzi {Indokolás [39]}.

[60] Ugyanezen határozat rögzíti, hogy a véleményszabadság nemcsak bizonyos felfogások vagy eszmék, hanem magának a véleménynyilvánításnak a lehetősége előtt nyit szabad utat {Indokolás [40]}. A határozatok nyomán kialakult ítélkezési gyakorlat szerint miután az alkotmányos védelem a véleménynyilvánítás szabadságához kapcsolódik, abban az esetben, ha a kifogásolt kitétet a bíróság véleményként értékeli, nem vizsgálhatja annak érték- és valóságtartalmát, mert az nem a feladata.

[61] A Ptk. idézett 2:44. §-ának értelmezésére született 7/2014. (III. 7.) AB határozat alapelveként rögzíti, hogy a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. A közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás és a rá vonatkozó védelem fókuszában elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki nézeteit {Indokolás [45], [47]}.

[62] A Kúria szerint a másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a név⁴ mint a városli közterület hasznosításával, annak további sorsával kapcsolatos, a II. r. alperes

Facebook oldalán kibontakozott vita egyértelműen helyi közügynek minősül. Olyan kérdésről van tehát szó, amely helyben kiemelt közérdeklődésre tart számot. Ez meghatározza az azzal kapcsolatos vita, véleménynyilvánítás lehetséges kereteit. Miután a korábbiak szerint nem az érintett személy státusza a meghatározó ezen keretek megállapításánál, hanem maga a közéleti vita ténye, nincs kiemelt jelentősége annak a kérdésnek, hogy a felperes maga közéleti szereplőnek minősül-e vagy sem. A Kúria ezért csupán utal arra, hogy álláspontja szerint a felperes a becsatolt különböző internetes anyagok alapján egyértelműen a helyi közélet szereplőjének minősül, aki már 2023-ban jelezte, hogy polgármesterjelöltként kíván indulni a 2024-es önkormányzati választásokon, ahogyan az később ténylegesen meg is történt. A felperest tehát mind a vita témája, mind pedig saját közszereplői minősége alapján egyértelműen fokozott tűrési kötelezettség terheli.

[63] Az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatában általános érvénnyel rögzítette, hogy a közéleti szereplőkre vonatkozó beszéd a politikai véleménynyilvánítás központi eleme. A közügyek vitatásának kiemelkedő alkotmányos jelentősége ezért azzal jár, hogy a közéleti szereplő személyiségének védelmében a szólás- és a sajtószabadság szűkebb körű korlátozása felel meg az Alaptörvényből levezethető követelményeknek. A véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. A tények közlése tipikusan a vélemény alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyuló tények esetében is indokolt, hogy a felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét {Indokolás [48], [49], [50]}.

[64] A Pp. 279. § (1) bekezdése rendelkezik a bizonyítás eredményének mérlegeléséről. Az (1) bekezdés szerint a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg. A következetes és egyértelmű ítélkezési gyakorlat szerint a felülvizsgálati eljárásban alapvetően nincs helye felülmérlegelésnek. Erre akkor kerülhet sor, ha a korábbi mérlegelés kirívóan okszerűtlen, nyilvánvalóan iratellenes vagy ellentétes a logika alapvető szabályaival (BH 2013.119.).

[65] A jelen esetben a kivételes felülmérlegelésre okot adó körülményt a Kúria nem észlelt. Helyesen jutott arra a következtetésre a másodfokú bíróság, hogy a vita témája, a közlés helye és ideje, a kifejtett álláspont, az arra érkező reagálások alapján összességében sarkos, érzelmektől sem mentes véleményről, azaz erőteljesen megfogalmazott kritikai álláspontról van szó, amely a vita közéleti jellegére figyelemmel nem alkalmas személyiségi jogsértés megállapítására. Az adott esetben a közügyek szabad vitatásához fűződő alkotmányos alapjog elsőbbséget élvez a felperes személyiségi jogainak védelmével szemben.

[66] A közéleti viták tartalmának értékelése kapcsán az Alkotmánybíróság határozatában kifejtette, hogy ennek keretében megfogalmazott tényállítások meghatározása nem történhet önmagában a bizonyíthatósági teszt köznap értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának az értékelésére. A közügyek intenzív vitájában részt vevők jogi felelősségre vonásához nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen objektív módon

cáfolhatók. A vitatott kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés milyen valódi jelentést hordoz a választópolgárok számára. Ennek az értékelésnek a szemléletét az határozza meg, hogy a közügyek demokratikus vitája során a vita érintettjei a politikai történéseket a maguk összefüggéseiben értelmező polgárok {3111/2022. (III. 23.) AB határozat Indokolás [32]}.

[67] A Kúria több határozatában (Pfv.IV.21.828/2019/6., Pfv.IV.20.501/2021/4.) kifejtette, hogy a sérelemezett kijelentéseket nem a szövegkörnyezetükből kiragadva, hanem az azokat tartalmazó közlések lényegének és mondanivalójának tükrében, a maguk összességében kell értelmezni, amelynek során figyelemmel kell lenni arra, hogy egy-egy vélemény megfogalmazása magában foglalhat tényállításokat is, de ez nem feltétlenül változtatja meg az egész közlés lényegét. A Kúria Pfv.IV.21.116/2019/10. számú határozatában rámutatott, hogy a gazdasági élet azon szereplőinek, akik gazdasági tevékenységük során közpénzt, közvagyonot használnak fel vagy hasznosítanak, számolniuk kell azzal, hogy ezen tevékenységük kapcsán kritika alanyává válhatnak. A politikai közszereplők esetében a kialakult ítélkezési gyakorlat szerint a „lopás” kifejezést az olvasók nem feltétlenül annak büntetőjogi értelmében veszik figyelembe, ebbe a körbe tartozhat a közpénzek nem megfelelően minősített felhasználási módja, a vita valamely résztvevője szerint helytelenek tartott elköltése is (ld. név6-pénzek). A sérelemezett közlés nem konkrét bűncselekmény elkövetését róta a felperes terhére, hanem egy közéleti vita keretében fogalmazott meg egy túlzástól sem mentes véleményt, amely esetében a valóság bizonyítása a fentiekből következően nem lehetséges.

[68] Mindezekre is figyelemmel a Kúria szerint a másodfokú bíróság helytálló mérlegeléssel állapította meg azt, hogy az adott esetben élesen, erőteljesen egy aktuális közüggyel összefüggésben a köz javait érintő kérdésben megfogalmazott közéleti jellegű kritikáról, azaz véleménynyilvánításról van szó, amelyet az érintett terület hasznosításával kapcsolatban kialakult vitában aktívan részt vett felperes eltérni köteles. A Kúria szerint tehát jogalap hiányában helytálló a kereset elutasítása.

[69] Miután a Kúria is úgy ítélte meg, hogy a perbeli kitétel nem valósít meg személyiségi jogsértést, annak nyilvánossá tétele, ahhoz megjelenési fórum biztosítása ugyancsak nem tekinthető jogsértőnek. Ehhez képest nyilvánvalóan nem kerülhet sor jogkövetkezmények alkalmazására sem, az erre irányuló igények is megalapozottan kerültek elutasításra. Miután a Kúria is úgy foglalt állást, hogy nem történt személyiségi jogsértés, szükségtelen annak vizsgálata, hogy a kommentekért, azok tartalmáért a II. r. alperes, mint a Facebook oldal üzemeltetője és egyben moderátora felelősséggel tartozik-e vagy sem. A Kúria ezért ebben a vonatkozásban a jelen ügy keretei között nem foglalt állást, tehát nem volt szükséges foglalkozni a II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmének a jogerős ítélet indokolása ellen irányuló részével, mert a másodfokú bíróság saját jogi álláspontjára is figyelemmel eleve indokolatlanul foglalkozott az internetes kommentekért való objektív jellegű felelősség kérdésével.

[70] Az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a javára megítélt elsőfokú perköltség összegét kifogásolta, kérte annak 1.124.210 forintra történő felemelését. Álláspontja szerint megalapozatlanul állapította meg a jogerős ítélet, hogy részben kizárt lenne a sikerdíj bíróság előtti érvényesítése, az Ütv. 30. § (3) bekezdésére alapozottan. Álláspontja szerint az Ütv. 30. § (3) bekezdése nem a II. r. alperes perköltség igényére alkalmazható, azt az Ükr. alapján és a Pp. általános szabályai szerint kell megítélni, ezért indokolatlan volt a munkadíj mérséklése. Az alperes szerint általánosan érvényesülő alapelv a Ptk. 6:59. §-ában rögzített szerződési szabadság, amely szabály szerint a felek szabadon állapíthatják meg a szerződés tartalmát. A szerződéseknek a felek jogaira és kötelezettségeire

vonatkozó szabályaitól egyező akarattal eltérhetnek, ha a törvény az eltérést nem tiltja [6:59. § (2) bekezdés].

[71] Az Ütv. 30. § (1) bekezdése ezzel összhangban azt tartalmazza, hogy a felek – az e §-ban foglalt eltérésekkel – a megbízási díjban szabadon állapotodnak meg, a felek költségátalány alkalmazását is kiköthetik. A (3) bekezdés szerint bíróság előtt nem érvényesíthető az ügyvédi tevékenység eredményességéhez kötött ügyvédi munkadíj annyiban, amennyiben annak összege a teljes ügyvédi munkadíj kétharmadát meghaladja. E bekezdés alkalmazásában a teljes ügyvédi munkadíjba nem számít bele a megbízó által az ügyvédi munkadíj részeként megfizetendő, az ügy ellátásával felmerülő költség [a) pont], valamint az ügyvédi megbízási díjnak az a része, amelyről az ügyvéd ellenérték nélkül lemondott [b) pont].

[72] A Kúria szerint a másodfokú bíróság ezen rendelkezést helytállóan, a jogszabály tartalmának megfelelően alkalmazta. A jelen ügyben csatolt ügyvédi megbízási szerződésből kitűnően a II. r. alperes és jogi képviselője kifejezetten sikerdíj alkalmazásában állapodtak meg. Nem foghat helyt a II. r. alperes azon érvelése, hogy ez csupán formalitásnak volt tekinthető a díj megfizetésének időpontja vonatkozásában.

[73] Az alperes által felhívott Ükr. mint speciális jogszabály a 2. § (2) bekezdésében is alapot ad az ügyvédi munkadíj mérséklésére, ha a felszámított munkadíj nem áll arányban az elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A Kúria szerint a másodfokú bíróság ennek kereteit nem lépte túl.

[74] A Pp. 82. § (1) bekezdése szerint, ha törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság a felszámított perköltség viseléséről az eljárást befejező határozatban hivatalból dönt. A (2) bekezdés szerint a bíróság meghatározza a perköltség összegét és a megtérítésére köteles személyt annak megfizetésére kötelezi. A (3) bekezdés szerint a bíróság a perköltség összegét a felszámítás és az ahhoz csatolt okiratok alapulvételével határozza meg. A felszámítani elmulasztott vagy a felszámítottnál magasabb összegű költséget a fél javára nem lehet figyelembe venni.

[75] A Kúria nem osztotta az alperes azon álláspontját, hogy jelen esetben nem kell alkalmazni az Ütv. 30. § (3) bekezdését. A II. r. alperes és képviselője közötti ügyvédi megbízási szerződés egyértelműen sikerdíj megfizetésére utal. A törvényi definíció pedig a fogalom alkalmazása nélkül is egyértelműen a sikerdíjra vonatkozik, ezért az a jelen esetben is alkalmazandó volt. A Kúria szerint a vonatkozó jogszabályokat a másodfokú bíróság döntése nem sértette meg.

[76] A Kúria hivatalból foglalkozott a megfizetendő illeték nagyságával, arra tekintettel, hogy álláspontja szerint a pertárgy értékét a másodfokú bíróság tévesen határozta meg. A Kúria szerint nem volt jogszabályi alapja annak, hogy minden egyes jogkövetkezmény iránti kérelem vonatkozásában az általános pertárgyérték külön-külön felszámításra kerüljön. A jelen esetben ugyanis nem állapítható meg tárgyi keresethalmazat fennállása, különös tekintettel arra, hogy egyetlen jogsértés (jóhírnév védelméhez fűződő jogának megsértése) miatt kérte a felperes a jogsértés megállapítását és a jogkövetkezmények alkalmazását. A jogkövetkezmények tekintetében nincs helye külön-külön pertárgyérték felszámításának, a pertárgy értéke nem kumulálódik csupán azért, mert egyetlen személyiségi joga megsértése okán a jogosult a törvény általi felhatalmazásánál fogva egyszerre több objektív jogkövetkezmény alkalmazását igényli a Ptk. 2:51. § (1) bekezdése alapján. A Kúria a Pp. 405. (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 383. § (6) bekezdése alapján ezért hivatalból határozott a helyes összegű illeték meghatározásáról és ennek megfelelően kötelezte a pervesztes felperest az első- és másodfokú illeték megfizetésére.

[77] Mindezekre figyelemmel a Kúria a per főtárgya és a perköltség viselése körében megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben és a csatlakozó felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt e tekintetben a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Kúria ugyanakkor eltérő jogi álláspontjából következően az illeték viselésére vonatkozó rendelkezés tekintetében a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte.

A döntés elvi tartalma

[78] Politikai, közéleti vita során elhangzott kitételek esetében a szabad véleménynyilvánítás lehetőségei az átlagosnál tágabbak. Annak megítélésénél, hogy egy-egy közlés tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősül, az eset összes körülményét figyelembe kell venni. A közéleti vita keretében a megfogalmazott vélemény éles, akár szélsőséges vagy provokatív tartalmú is lehet, azt a vita szereplői túrni kötelesek, ha a közöltek nem sértik az emberi méltóságot.

Záró rész

[79] A Kúria a per főtárgya tekintetében pervesztes felperest kötelezte Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperesnek az ügyvédi munkadíj formájában megjelenő perköltségének megfizetésére, amelynek nagyságát az alperes által felszámított összegben állapította meg az Ükr. 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[80] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes, illetve az alperes köteles az államnak megfizetni. A fizetendő kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték mértékét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42. § (1) bekezdése, 46. § (1) bekezdése és 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg. A csatlakozó felülvizsgálati kérelem illetéke az 50. § (2) bekezdése alapján került meghatározásra. A Kúria tájékoztatja a felperest és a II. r. alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie; az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[81] A Kúria a felperes és a II. rendű alperes kérelmére a felülvizsgálati kérelmet és a csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2025. június 25.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró